

el diari dels Pastorets

a Calaf, des de 1925

Nadal 2006-2007

Pastorets de Calaf, que comenci l'espectacle!

DANIEL ANGLÈS
Director

Ja fa molta estona que tinc al davant un full en blanc i no sé per on començar. Recordo el que sentia de petit, assegut en aquestes mateixes butaques, i això em fa ser conscient de la responsabilitat que tenim entre mans.

La meva passió, la meva feina, la meva professió, el que jo sóc... va néixer en aquest Casal. Aquí vaig sentir per primer cop el poder del teatre. Aquí va començar el meu somni particular. Tinc la sort de viure del que m'agrada. Dedico totes les hores del dia a projectes que m'il·lusionen. I sempre he sabut que aquesta il·lusió va començar veient els Pastorets de Calaf. És per això que quan, tal i com havia fet moltes altres vegades, vaig dir en veu alta davant la gent del Casal que "a mi m'encantaria dirigir els Pastorets" i ells em van prendre la paraula, vaig pensar que havia arribat el moment. Calia tornar part d'aquella il·lusió al lloc d'on havia sortit. Si la meva aportació era benvinguda, era l'hora de donar les gràcies.

I a partir d'aquí, la pregunta era la següent: dirigir els Pastorets per aportar-hi... què? Com millorar una cosa que el nen que encara porto dins recorda com a perfecta? Pensant en els nens d'avui. La

nostra feina és portar el passat cap al futur. Canviar-ho tot per què tot segueixi sent el mateix. Mantenint sempre com a referents el text d'en Folch i Torres i la meravellosa posada en escena d'en Joan Oller, hem volgut fer entrar els Pastorets al segle XXI, apropant-los a noves generacions per a què segueixin alimentant somnis i il·lusions. Calia treballar i entendre de nou tots els personatges de l'obra. És per això que renovar el repartiment era important: calia tornar a estrenar l'espectacle, generant la sensació de novetat. Era imprescindible dissenyar de nou tota la il·luminació i revisar l'escenografia per alleugerir-ne els canvis. I perquè tot això fos possible, calia una vegada més que aquest fos el projecte de tot un poble. I aquí és on he descobert el secret. Darrere d'aquests Pastorets hi ha un equip humà que cap teatre professional del món seria capaç de reunir. La dedicació, la passió, l'entrega i la capacitat de treball que han demostrat totes les persones que han intervingut en aquest procés ha estat meravellosa. La Junta del Casal, que ha fet un gran esforç per poder fer front a les propostes que els feia, l'equip tècnic sense els quals no tindriem escenografia, llum, so, efectes... les encarregades de vestir i maquillar a tots els actors, la gent de premsa

i comunicació i tots els actors que han acceptat el repte d'enfrontar-se la majoria d'ells a nous papers sense cap mena de prejudici i amb una confiança cega. Tots ells han fet la feina. I a més, adaptant-se a la meva dinàmica que, ja us puc assegurar, no és gens fàcil. Els dono les gràcies per la paciència i l'esforç. I vull donar les gràcies també al David Bofarull, el Jordi Pessarrodona i sobretot la Sandra Sòria, que no van dubtar quan els vaig demanar que fossin els meus còmplices en aquesta aventura, sense tenir cap tipus de vinculació amb Calaf ni amb els seus Pastorets.

A Calaf, poble on van néixer el meu pare i la meva mare, hi ha dos llocs molt importants per a mi: el Casal i casa de l'avi (massa aviat, casa dels avis va passar a ser casa de l'avi...). És a ell, a l'avi, a qui vull dedicar totes les hores que he passat al Casal aquests mesos. A l'avi... al meu i al vostre. A la figura de l'avi. A les nostres arrels. Al nostre passat, que encara ens acompanya fent millor el nostre present i ajudant-nos a construir el futur. Hem de fer el que algú va fer abans per nosaltres.

Ens van regalar uns Pastorets quan érem nens, i ara ens toca fer el regal a nosaltres.

Tradicció / ritual

Recordo de petit esperar amb ànsia les festes de Nadal per poder veure primer i participar posteriorment en "Els Pastorets", els del Lluquet i Rovelló, els de Folch i Torres. M'agradava especialment tot l'entorn de Satanàs i els dimonis, però sempre els havia trobat excessivament dolents i previsibles. Amb els anys he convertit el teatre en una professió, i sóc molt conscient que ho dec als Pastorets i, en el meu cas, als Dimonis i el foc, d'aquí ve la vinculació amb la meva especialització, Teatre de Carrer.

Partint d'aquest fet, i basant-nos en estètiques modernes, reivindicuem uns nous Dimonis, que se sustentaran en dos conceptes aparentment antagònics, però que en realitat són complementaris: Tradició i Ritual, que ens ajudaran a conèixer, entendre, recuperar i estimar una manera de fer i de viure senzillament diferent.

...Deixeu-vos portar pel llenguatge oníric dels elements, i... benvinguts i benvingudes als Pastorets de Calaf.

JORDI PESARRODONA

els Pastorets...

Et s'ona?

Segons el Jordi i el Josep, encarregats de so, dos dels al·licients d'aquest any són la utilització de micros inhalàmbrics (un total de 24 actors en faran servir!) i el nou

sistema de so, el 7.1. "Cada vegada ho compliquem més, sort que els tècnics són bons!", diuen. Per suplir la "baixa" d'en Josep, que aquest any farà el paper de Jeremies als

Pastorets, en Ramon Prats s'ha incorporat a l'equip del so. Els de so són molt professionals: quan en Jordi va començar a col·laborar als Pastorets, el primer que va fer va ser penjar un cartell demanant silenci a la cabina. "Abans els de so i llum fèiem molta gresca", diu en Josep. Des de fa sis anys, diu que hi ha un silenci absolut... "És que el Jordi és molt perfeccionista!", riu. Ara seriosament, però, en Jordi explica que el Casal té unes instal·lacions molt dignes per ser un teatre amateur. A més, diu que "s'estan fent coses al·lucinants pels mitjans que tenim, i això és gràcies, en gran part, al potencial humà."

***l'espectacle el veiem tots,
però sovint no som
conscients de quanta gent
hi ha al darrere...***

***és per això que hem parlat
amb algunes
de les persones
que treballen des de fa
anys pels Pastorets.***

***a tots els col·laboradors i
col·laboradores, gràcies!***

d'actor a personatge

Els Pastorets no serien els Pastorets sense la caracterització: el vestuari, el maquillatge i la perruqueria són passos bàsics per convertir el centenar d'actors en els veritables Pastorets.

L'Elvira, la Dorotea i la Maria Teresa fa més de quaranta anys que participen als Pastorets, i són tota una entitat. Tant, que fa un temps els van col·locar un rètol als seus respectius "llocs de treball": *La tasca de la Doro* i *Lloc de safareig*. S'ho prenen amb bon humor, tot

i que a vegades s'ha de córrer: la Dorotea, precisament, va començar als Pastorets "d'emergència", quan al mig d'una representació es va estripar una camisa d'un pastor i la van anar a buscar... "I així vaig començar al *ropero!*". L'Elvira ens explica una altra anècdota, aquesta més accidentada: "Un dia, quan la sala de maquillatge encara era a sota l'escenari, es va calar foc perquè es va abocar una ampolla de líquid inflamable per als efectes

especials. Nosaltres no podíem sortir, i ja cridàvem 'auxili' enfilades a les cadires perquè el fum anava pujant... Al final van anar a buscar una manta i el van poder apagar." Per això, quan es va ampliar el Casal, l'Elvira va demanar una nova sala de maquillatge, però, això sí, "amb finestra!".

La història de la Maria Teresa tampoc té pèrdua: va començar fent de Mare de Déu als quinze anys i allà va conèixer en Jaume, que feia de Rovelló i que s'ha acabat convertint en el seu marit!

que tot ruflli

Des del naixement del Casal de Calaf, l'any 1974, en Ferran Villalba ha estat un dels capdavanters de l'entitat. Ens diu que els Pastorets "signifiquen molt per Calaf, i tenim la responsabilitat que no es parin de fer. I això sovint costa, perquè és difícil trobar persones que vulguin tibar el carro...". Explica que aquest any els Pastorets s'han professionalitzat una mica, sota la direcció del

Daniel Anglès, cosa que ha suposat una forta inversió, en so però sobretot en il·luminació. "Seran uns Pastorets realment transformats, amb uns canvis ràpids, i que posaran l'espectacle a dins de l'espectador", diu en Ferran.

En Jaume Duocastella és coordinador dels Pastorets des de fa uns quatre anys; no té comptades les hores que això li comporta però

són moltes... I és que coordinar un espectacle com aquest no és fàcil, i a vegades s'ha de patir: "Fa uns cinc anys, el dia de Nadal al matí encara pintàvem decorats! I a la tarda hi havia representació... Però ho vam acabar a temps!". A més, en Jaume també pertany a l'equip de llums, que aquest any s'ha ampliat per la nova il·luminació de l'espectacle.

des de dins

un nou espectacle

"No és que s'hagi canviat el caire dels personatges, simplement se'ls ha fet més humans". Així ho veu el Martí, ajudant de direcció dels Pastorets, que explica també que l'espectacle d'enguany tindrà "molta marxa", ja que hi haurà nous espais d'actuació, com les rampes i la mateixa platea. "D'aquesta manera se

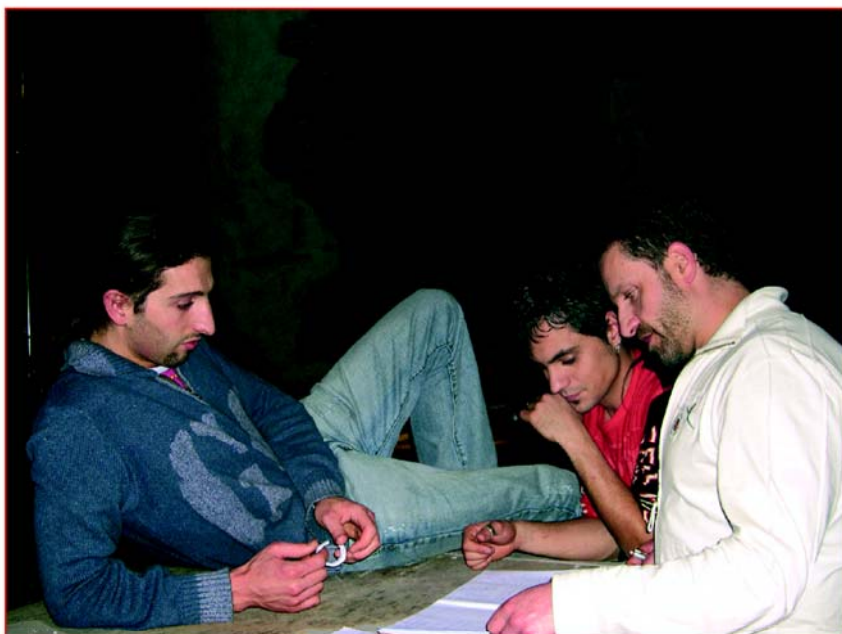
suprimeixen les mutacions i el ritme és més viu". Els dimonis també prometen, ja que aquest any els ha dirigit en Jordi Pesarrodonna, de la companyia Gog i Magog. En definitiva, moltes sorpreses i molts canvis, també en el repartiment dels personatges principals. Però, sobretot, molta il·lusió: "Estem

una mica nerviosos, com sempre que hi ha canvis, però a la vegada també molt il·lusionats." La dificultat dels Pastorets? Segons el Martí, la principal és que tothom ja coneix la història... Però la gràcia està en intentar mantenir la intriga fins al final...". De ben segur que ho aconseguiran!

entre bastides...

Qui també ha treballat de valent aquest any és l'equip que s'ha encarregat de materialitzar les noves idees en forma de decorats i escenari. Per exemple, amb la instal·lació d'unes rampes que permetran la connexió del públic amb l'escenari. El Jordi, un dels regidors, explica que hi treballen des de fa un parell de mesos, queden dos o tres dies a la setmana al Casal: "És una manera de veure'ns i de quedar amb la gent;

treballem però també ens ho passem bé!". Durant les representacions dels Pastorets es divideixen en tres grups: uns s'encarreguen de fer les mutacions de decorats, uns altres de la trama i els darrers es dediquen als efectes especials. Moltes hores de feina, sí, però segons el Jordi "és una relació estranya: quan hi ets posat et ve gran, perquè són molts dies, però si no hi ets, ho trobes a faltar".

la primera publicitat

En Jaume, l'actual Simeó dels Pastorets, ens explica com s'havia fet, abans, la publicitat de l'espectacle: "Agafàvem el sis-cents i anàvem a totes les cases de pagès de la rodalia a portar un programa dels Pastorets. Marxàvem el dissabte havent dinat i se'ns feia fosc... A algunes cases fins i tot ens donaven berenar!" Sens dubte, la publicitat més directa!

els pastorets
més petits

A Calaf, els Pastorets són més que un espectacle. Són una tradició que ha vist passar pel seu escenari avis i àvies, pares i mares, fills i filles, néts i nétes... Aquest any una vintena de nens i nenes, de 4 a 12 anys, actuaran als Pastorets de Calaf. Es troben els diumenges al matí per assajar els seus papers amb la Gemma Ripoll, i ens expliquen una mica qui són i què fan... La majoria surten als Pastorets des que eren ben petits i diuen convençuts que els agrada fer teatre. D'altres havien participat als Pastorets Infantils, i alguns s'estrenen aquest any: han vingut als Pastorets per curiositat, per trobar-se amb els amics o perquè troben divertits els assajos. Això sí, tots aquests petits actors coincideixen en una cosa: NO

estan gens nerviosos. L'Adrià, que havia fet de Satanàs als Pastorets Infantils, explica que "passes vergonya quan surts, però després ja està!". D'això se'n diu seguretat escènica, sí senyor! Qui sí que passa uns quants nervis és la Gemma Ripoll, que s'encarrega dels assajos del grup d'infants: "Un cop són dalt de l'escenari, no saps què passarà. Els adults tenen capacitat d'improvissació, però els nens no! Per això els he de repetir moltes vegades que no passa res si hi ha un lapsus: que poden tornar a començar tranquil·lament..." I és que la Gemma Ripoll i la seva mare, la Rosa Sugrañes, van ser les directores dels Pastorets Infantils. Per això ja coneix la canalla, i té moltes anècdotes per explicar. La millor: "El dia de Reis

de fa tres anys, quan vam demanar que els Reis Mags vinguessin a adorar el nen Jesús quan fèiem la representació. Els nens es van quedar al·lucïnats, en veure que els tres Reis, els de

veritat, venien pel pati de butaques. El Sant Josep, que només tenia sis anys, es va espantar tant, que quan els Reis s'hi van acostar va tirar tres passos enrere!"

Volem des d'aquí retre un reconeixement, més que merescut, a totes aquelles persones que treballen pels Pastorets de portes endins. A tots aquells que han deixat en aquest espectacle moltes hores (i quan diem moltes, vol dir MOLTES) del seu temps lliure, i moltes hores de son, per tal que la realitat de l'espectacle pugui ser possible. Són persones anònimes per a tots aquells que s'asseuen al pati de butaques, però molt importants per tal que els Pastorets arribin a terme. Sense ells la funció que es presenta no tindria lloc.

El treball dels qui s'ocupen que l'escenari i l'escenografia estiguin a punt, amb tot el que això comporta, és indispensable i imprescindible perquè tota la maquinària de l'espectacle comenci a funcionar. Els Pastorets tampoc serien el que són

sense un bon equip humà d'il·luminació, de so i d'efectes (a banda de la maquinària) i també dels tramoistes. Els personatges no serien personatges sense un bon vestuari i un bon maquillatge i caracterització... I, evidentment, és necessària també la col·laboració desinteressada del personal de guixetes i del personal de sala.

Rebeu tots (voluntaris d'escenari, tramoia, decorats, atrezzo, il·luminació, so, efectes, vestuari, maquillatge, perruqueria, guixetes, sala, responsables de tenir-ho tot net i a punt...) l'agraïment més sincer i profund. Sense vosaltres no tindriem ni funció, ni publicitat, ni públic.

**Gràcies per fer possibles
els Pastorets de Calaf**

Els Pastorets de Calaf

O l'adveniment de l'Infant Jesús

Original de Josep M. Folch i Torres

Relació de quadres

Primera part

1. Masia
2. Bosc Tenebrós
3. 1r Infern
4. Jeremies
5. Anada al temple
6. Temple
7. Passejada
8. Poble
9. Temptació
10. Esmorzar
11. Herbetes
12. Sardana
13. Anunciació

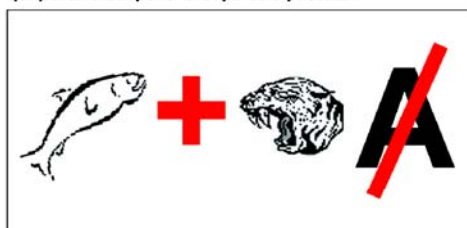
Segona part

1. Engany
2. 2n Infern - Calderes
3. Salvació de Getsè - Cuplets
4. Buscant posada
5. Bosc nevad
6. 3r Infern - Passejada
7. Portal
8. Masia
9. Apoteosi

Direcció: Daniel Anglès

passatemps

qui porta la sal per a la sopa dels pastors?

saps trobar els noms
d'11 personatges principals?

B	A	J	E	R	E	M	I	E	S
P	O	L	E	U	Q	I	M	T	S
O	L	L	E	V	O	R	M	N	A
L	R	U	L	M	A	R	I	A	S
E	S	C	B	U	C	D	E	F	A
B	T	I	G	H	Q	I	J	K	N
A	U	F	L	M	N	U	O	P	A
S	V	E	G	E	T	S	E	Q	T
I	X	R	S	T	M	A	R	T	A
Z	Y	U	P	E	S	O	J	T	S

les solucions a www.pastoretsdecalaf.org

els
pastorets
de Calaf

Més informació i reserves:

www.pastoretsdecalaf.org
pastoretsdecalaf@gmail.com
Tel. 669 410 100

Casal de Calaf

Ctra. Llarga, 11
08280 Calaf
www.casaldecalaf.cat

